

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

BROCHURES

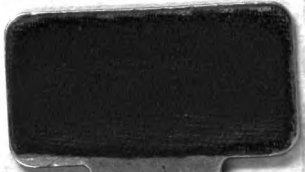
N°. 3344

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

0414 7879

1875

PROGRAMMA VAN HET ONDERWIJS

TE GEVEN AAN DE

RIJKS HOOGERE BURGERSCHOOL

MET VIJFJARIGEN CURSUS

TE GRONINGEN,

GEDURENDE HET SCHOOLJAAR 1874/75.

TE GRONINGEN BIJ J. B. WOLTERS, 1874.

3344

RIJKS HOOGERE BURGERSCHOOL

TE

GRONINGEN.

- Dr. F. G. GRONEMAN, directeur, leeraar in de natuurkunde.
 L. M. BAALÉ, leeraar in de Fransche taal- en letterkunde.
 J. ENSING, leeraar in het handteekenen.
 H. L. LIMBORGH, leeraar in het schoonschrijven.
 H. J. H. GRONEMAN, Civ. Ingenieur, leeraar in de wiskunde, werktuigkunde, cosmographie en het rechtlignig teekenen.
 C. F. TERPPE, leeraar in de handelswetenschappen.
 J. VERSLUYS, leeraar in de wiskunde.
 E. HALLIDAY, leeraar in de Engelsche taal- en letterkunde.
 Mr. M. VAN LIER, leeraar in de geschiedenis en de staatswetenschappen.
 Dr. J. C. MATTHES, leeraar in de Nederlandsche taal- en letterkunde.
 J. EDEN, leeraar in de gymnastiek.
 Dr. A. H. VAN ANKUM, leeraar in de schei- en delfstofkunde.
 F. MEIJER, leeraar in de Fransche en Duitsche taal- en letterkunde.
 J. KORS, phil. nat. cand., leeraar in de wiskunde.
 Dr. M. HESSELINK, leeraar in de aard-, plant- en dierkunde.
 S. SUSAN, leeraar in de Duitsche taal- en letterkunde.
 L. B. VAN DER KOLK, leeraar in de aardrijkskunde en geschiedenis.
 J. J. HAHN, amanuensis.
 J. K. HERTZ, concierge.

LIJST DER LESUREN.

VAKKEN.	AANTAL UREN 'S WEEKS.						
	1e kl.	2e kl.	3e kl.	4e kl.	4e kl.	5e kl.	5e kl.
				A.	B.	A.	B.
Wiskunde	5 ¹ / ₂	6	5 ¹ / ₂	4	3	4	3
Werktuigkunde	2	..	2	..
Technologie	1	1
Natuurkunde	2	3	3	3	3
Scheikunde	2	3	3	2	2
Dier-, plant- en aardkunde	2	2	1	1	1	1 ¹ / ₂ *	1 ¹ / ₂ *
Delfstofkunde	1	1
Cosmographie	1	1	1	..
Staathuishoudk. en Statistiek	1	1 ¹ / ₂	..	1 ¹ / ₂ *	..
Staatsinrichtingen	1	1
Handelwetenschap	1 ¹ / ₂	4	2	5
Boekhouden		3		
Aardrijkskunde	3	2	2	1	1	1	1
Geschiedenis	3	3	2	2	2	2	2
Nederlandsch	4	3	2	2	2	2	2
Fransch	4 ¹ / ₂	4	3	2	2	2	2
Engelsch	5	3	2	2	2	2
Duitsch	4	3	3	2	2	2	2
Handteekenen	3	2	2	1	1	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂
Lijnteekenen	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂	..	1 ¹ / ₂	..
Schoonschrijven	1
Practische oefeningen	(2)	..	(3)	..
Gymnastiek	2	2	2	2	2	1	1
Exerceeren	(1 a 2uur voor alle klas sen te za men)						
	32	32	32	32 ¹ / ₂	32	33	33

*) Dier-, plant- en aardkunde zullen afwisselend met staathuishoudkunde en statistiek om de veertien dagen een uur gegeven worden.

CURSUS 1874—1875.

VERDEELING DER LEERVAKKEN OVER DE VERSCHILLENDE KLASSEN.

WISKUNDE. De heeren H. J. H. Gröneman,
Versluys en Kors.

Rekenkunde.

- I klasse.* De leer der evenredigheden, gezelschapsrekening, interestrekening, tarrarekening, rabat- en discontorekening, effectenrekening.
- II klasse.* Rekening van menging, tijdrekening van betaling, rekening van winst en verlies, ruilhandel, kettingregel, verkorte bewerkingen, worteltrekking, ook op verkorte wijze, onmeetbare getallen.
- III klasse.* Rekenkundige reeksen, meetkundige reeksen, logarithmen, toepassing daarvan op samengestelden interest, vraagstukken tot herhaling.
- IV klasse B.* Handelsrekening.
- V klasse B.* Handelsrekening.

Algebra.

- I klasse.* De vier hoofdbewerkingen met geheele meetbare stekkundige vormen, vergelijkingen van den eersten graad met een en met twee onbekenden.
- II klasse.* Vergelijkingen van den eersten graad met drie en meer onbekenden; ontbinden in factoren, de vier hoofdbewerkingen met algebraïsche breuken, de wortelgrootheden, gebroken en negatieve exponenten.
- III klasse.* Vierkantsvergelijkingen met een onbekende, imaginaire getallen, onbepaalde vergelijkingen van den eersten graad.

- IV klasse A en B.* Vergelijkingen van den tweeden graad met twee en met meer onbekenden, vergelijkingen, die door middel van kunstgrepen opgelost worden, leer der permutatiën en combinatiën, binomium van Newton voor geheele positieve exponenten, onbepaalde coëfficiënten, rekenkundige reeksen van hoogere orde.
- V klasse A en B.* Herhaling.

Meetkunde.

- I klasse.* Beginselen, met inbegrip van de gelijk- en gelijkvormigheid van drie- en veelhoeken.
- II klasse.* Gelijkvormigheid van drie- en veelhoeken; inhoudsbepaling van figuren door rechte lijnen begrensde; een cirkel en een rechte lijn; een cirkel en twee rechte lijnen; twee cirkels.
- III klasse.* De vlakke meetkunde in haar geheelen omvang, stereometrie tot de omwentelingslichamen.
- IV klasse A.* Voltooiing der stereometrie; goniometrie en vlakke trigonometrie, met inbegrip van de oplossing van scheefhoekige driehoeken; beschrijvende meetkunde tot aan den drievlakkenhoek.
- IV klasse B.* Als klasse IV A, behalve beschrijvende meetkunde.
- V klasse A.* Herhaling der planimetrie en stereometrie, gemengde vraagstukken, vervolg en voltooiing van de trigonometrie en beschrijvende meetkunde.
- V klasse B.* Als klasse V A, behalve beschrijvende meetkunde.

WERKTUIGKUNDE. De heer H. J. H. Groneman.

- IV klasse A.* Evenwicht van krachten, leer der beweging, werktuigen.
- V klasse A.* Evenwicht en beweging bij vloeistoffen en gasen, werktuigen, herhaling.

TECHNOLOGIE. De heer H. J. H. Groneman.

- V klasse A en B.* Verwerking der voornaamste grondstoffen, hoofdzakelijk naar aanleiding van de fabrieken te Groningen en omstreken.

NATUURKUNDE. Dr. F. G. Groneman.

III klasse. Inleiding, zwaartekracht.

IV klasse A en B. Warmte, magnetisme, electriciteit, moleculaire krachten.

V klasse A. Geluid, licht, galvanisme, herhaling, practische oefeningen.

V klasse B. Als klasse V A, behalve de practische oefeningen.

SCHEIKUNDE. Dr. Van Ankum.

III klasse. Beginselen der theoretische scheikunde, de metalloïden en hunne belangrijkste verbindingen.

IV klasse A. Enkele metalen en enkele hunner belangrijkste verbindingen, de voornaamste groepen uit de koolstofverbindingen, practische oefeningen.

IV klasse B. Als klasse IV A, behalve de practische oefeningen.

V klasse A. Uitbreiding en herhaling van het voorafgaande, practische oefeningen.

V klasse B. Als klasse V A, behalve de practische oefeningen.

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS. Dr. Van Ankum en Dr. Hesselink.

I klasse. Overzicht der gewervelde dieren; eerste beginselen der plantkunde.

II klasse. Overzicht der geheele dierkunde, meer in 't bijzonder van de ongewervelde dieren; voortzetting der plantkunde.

III klasse. Beginselen van anatomie en physiologie; plantkunde meer uitvoerig.

IV klasse A en B. Beginselen der aardkunde; toepassing van het geleerde bij excursies; rangschikking volgens het natuurlijk systeem.

V klasse A en B. Herhaling der dier-, plant- en aardkunde, Kristalstelsels en de belangrijkste mineralen; excursies.

COSMOGRAPHIE. De heer H. J. H. Groneman.

IV klasse A en B. Lijnen en punten op hemel- en aardbol, vorm der Aarde, hare beweging, tijdrekening.

V klasse A. Parallaxis, refractie, aberratie, zonnestelsel, hemellichamen buiten het zonnestelsel.

STAATSINRICHTINGEN, STAATSHUISHOUDKUNDE EN STATISTIEK.

Mr. Van Lier.

III klasse. De grondwet; beginselen der staatshuishoudkunde, als: waarde, prijs, geld, crediet, monopolie, vrije en beperkte mededinging, enz.

IV klasse A. Als in de III klasse en bovendien het belastingstelsel, de staatsschuld, bevolking, dagloonen, communisme, armoede.

V klasse A. De provinciale wet, de gemeentewet en de kieswet; statistiek van Nederland en zijne bezittingen, herhaling en uitbreiding van het vroeger geleerde.

AARDRIJKSKUNDE. De heer Van der Kolk.

I klasse. Inleiding, algemeen overzicht der werelddeelen, Europa, Nederland en zijne bezittingen.

II klasse. Azië en Afrika, herhaling en uitbreiding van Nederland en zijne bezittingen.

III klasse. Amerika en Australië, herhaling en uitbreiding van het voorgaande.

IV klasse A en B. Herhaling van het vroeger geleerde, natuurkundige aardrijkskunde.

V klasse A. Hetzelfde.

V klasse B. Handelsaardrijkskunde.

GESCHIEDENIS. Mr. Van Lier en de heer Van der Kolk.

I klasse. Vaderlandsche geschiedenis tot 1648. Algemeene geschiedenis: Oostersche volken, Grieken en Romeinen.

II klasse. Vaderlandsche geschiedenis, van 1648 tot heden. Algemeene geschiedenis: middeleeuwen, herhaling der oude geschiedenis.

III klasse. Herhaling der vaderlandsche geschiedenis. Algemeene geschiedenis: nieuwe geschiedenis tot 1821.

IV klasse A en B. De vaderlandsche geschiedenis uitvoerig tot 1747, uitvoerige behandeling der oude geschiedenis en van die der middeleeuwen.

V klasse A en B. De vaderlandsche geschiedenis uitvoerig van 1747 tot heden, herhaling der nieuwe geschiedenis, nieuwste geschiedenis.

NEDERLANDSCH. Dr. Matthes.

I klasse. De leer van de vormen, de spelling en de geslachten.

II klasse. Herhaling en uitbreiding van het geleerde, de leer van de woordvorming en woordvoeging, eerste stijloefeningen.

III klasse. Herhaling der spraakleer, voortgezette stijloefeningen, behandeling van classieke werken uit de drie laatste eeuwen.

IV klasse A en B. Herhaling en voortzetting, inleiding in de geschiedenis der Nederlandsche letterkunde.

V klasse A en B. Herhaling van al het geleerde, de geschiedenis der Nederlandsche letterkunde in haar geheel.

FRANSCH. De heeren Baale en Meijer.

I klasse. Lezen en vertalen van het Fransch in het Nederlandsch en omgekeerd, de spraakleer tot en met de syntaxis van het bijvoeglijk naamwoord.

II klasse. Als in de I klasse, voortzetting der spraakleer tot het einde der syntaxis.

III klasse. Herhaling en uitbreiding van het vroeger behandelde, behandeling van classieke stukken.

IV klasse A en B. Uitbreiding van het vroeger geleerde, synoniemen, geschiedenis der Fransche letterkunde, behandeling van classieke stukken, opstellen.

V klasse A en B. Herhaling der geheele spraakleer, de geschiedenis der letterkunde, behandeling van classieke stukken, opstellen.

ENGELSCH. De heer Halliday.

II klasse. Spraakkunst, vertaling van gemakkelijk proza uit het Engelsch in het Nederlandsch en omgekeerd.

III klasse. De spraakkunst meer in bijzonderheden, syntaxis, vertaling van proza en poëzie uit het Engelsch in het Nederlandsch en omgekeerd.

IV klasse A en B. De geheele spraakkunst uitvoerig, geschiedenis der Engelsche letterkunde tot 1800.

V klasse A en B. Herhaling der spraakkunst, de prosodie, geschiedenis der Engelsche letterkunde in haar geheel.

DUITSCH. De heeren Meijer en Susan.

I klasse. Beginselen der Duitsche taal, vertaling van eenvoudig Duitsch proza en van Nederlandsche volzinnen.

II klasse. De geheele spraakkunst meer in bijzonderheden, vertaling van moeilijker Duitsch proza en van gedichten.

III klasse. Herhaling en uitbreiding van het geleerde, vertaling van Nederlandsche schrijvers in het Duitsch.

IV klasse A en B. Inleiding in de geschiedenis der Duitsche letterkunde, behandeling van classieke stukken.

V klasse A en B. Geschiedenis der Duitsche letterkunde in haar geheel, behandeling van classieke stukken als in de IV klasse.

HANDELSWETENSCHAPPEN. De heer Terppe.

IV klasse A. Van den koophandel in 't algemeen, grondbegrippen, waren, maten, geld, practische wisselleer. Waren uit het delfstoffenrijk. Theorie en beginselen van het boekhouden.

IV klasse B. Hetzelfde uitvoeriger, en met meer toepassingen op de practijk. Staathuishoudkunde. Kantoorwerk.

- V klasse A.* Herhaling en uitbreiding van het geleerde in de IV klasse. Middelen en inrichtingen van verkeer. Waren uit het planten- en uit het dierenrijk. Practisch boekhouden en afsluiten.
- V klasse B.* Hetzelfde uitvoeriger en met meer toepassing op de praktijk. Voortzetting der Staathuishoudkunde. Practisch Italiaansch boekhouden.

HANDTEEKENEN. De heer Ensing.

- I klasse.* Het teekenen volgens de methode Hendrickx en naar eenvoudige witte houten en ijzeren modellen (vlakke figuren en lichamen) en naar voorbeelden.
- II klasse.* Het teekenen volgens de methode Hendrickx en naar meer samengestelde voorwerpen, naar pleisters (eenvoudige ornamenten) en naar voorbeelden.
- III klasse.* Als de II klasse, doch de ornamenten meer samengesteld.
- IV klasse A en B.* Het teekenen naar afgietsels van antieken.
- V klasse A en B.* Voortzetting.

RECHTLIJNIG TEEKENEN. De heer H. J. H. Groneman.

- II klasse.* Eenvoudige meetkundige constructiën in verband met de lessen in de meetkunde.
- III klasse.* Voortzetting van hetzelfde, teekenen op vergroote en verkleinde schaal.
- IV klasse A.* Toepassingen der beschrijvende meetkunde.
- V klasse A.* Voortzetting van hetzelfde.

GYMNASTIEK EN EXERCEREN. De heer Eden.

Voor de gymnastiek zijn de leerlingen in dezelfde klassen verdeeld als voor de overige vakken. Elke klasse wordt afzonderlijk onderwezen. Bij de exercitiën werken alle klassen te zamen.

LIJST DER TÈ GEBRUIKEN BOEKEN.

(Van alle boeken worden de nieuwste drukken bedoeld).

TITELS.	KLASSEN.
WISKUNDE.	
<i>J. Versluys</i> , Theorie der rekenkunde. <i>f</i> 2,75.	I, II, III, IV, v.
<i>J. Versluys</i> , Rekenkundige oefeningen en vraagstukken. <i>f</i> 0,80.	I, II.
<i>J. Versluys</i> , Algebra, met antwoorden. <i>f</i> 2,60.	I, II, III, IV, v.
<i>J. Versluys</i> , Algebr. vraagstukken. <i>f</i> 1,50.	I, II, III, en facultatief voor IV, v.
<i>W. Versluys</i> , Leerboek der vlakke meetkunde in heuristischen vorm. <i>f</i> 1,25. *).	I, II, III, v.
<i>J. Versluys</i> , Vraagst. over reeksen enz., <i>f</i> 0,50.	III, v.
<i>J. Versluys</i> , Leerboek der stereometrie. <i>f</i> 2,25.	III, IV, v.
<i>Houël</i> , Table de Logarithmes. <i>f</i> 1,10.	III, IV, v.
<i>J. Versluys</i> , Begins. der hoogere algebra. <i>f</i> 0,80.	IV, v.
<i>J. Versluys</i> , Vlakke driehoeksmeting met vraagstukken. <i>f</i> 1,25.	IV, v.
WERKTUIGKUNDE.	
<i>Delaunay</i> , <i>Mechanica</i> . <i>f</i> 6,55.	IV, v.
TECHNOLOGIE.	
Wordt aanbevolen:	
<i>Grothe</i> , <i>Mechanische technologie</i> . <i>f</i> 6,75.	v.

*) Wellicht zal op de I klasse in plaats daarvan genomen worden:
J. Versluys, *Leerboek der vlakke meetkunde*, 2e druk. *f* 1.25.

TITELS.	KLASSEN.
NATUURKUNDE.	
<i>Bosscha</i> , Natuurkunde, 1e afl. f 1,45, 2e f 2,10, 3e f 2,96, 4e afl. 1e stukje f 1,69.	III, IV, v.
SCHEIKUNDE.	
<i>Roscoe</i> , Leerboek der scheikunde. 2e dr. f 3,80.	III, IV, v.
<i>Dibbits</i> , Eerste beginselen der kwalitatieve analytische scheikunde. f 0,90.	v.
NATUURLIJKE GESCHIEDENIS.	
<i>Salverda</i> , Handleiding bij het onderwijs in de beginselen der plant- en dierk. 3e dr. f 2,90.	I, II, III, IV, v.
<i>Van der Harst</i> , Overzicht der voornaamste inlandische plantensoorten en familiën. f 1,80.	III, IV, v.
<i>Oudemans</i> , Beginselen der plantkunde f 1,80.	III, IV, v.
<i>Zschokke</i> , Leitfaden zum mineralogischen Unterricht. f 0,36.	IV, v.
AARDKUNDE.	
<i>Winkler</i> , Leerboek der aardkunde. f 2,50.	IV, v.
COSMOGRAPHIE.	
<i>Bolderman</i> , Wiskundige aardrijkskunde. f 0,90.	IV, v.
STAATSWETENSCHAPPEN.	
<i>Van Gigh</i> , Beknopte handleiding voor de gronden der staatsinrichting. f 0,50.	III.
Staatswetten v. Nederland, (Roelants). f 2,70.	III, IV, v.
<i>Lenting</i> , Nederlandsch staatsbestuur. f 2,50.	v.
<i>Tellegen</i> , Beginselen der staathuishoudkunde, 3e druk, door Van Lier. f 0,50.	III.

TITELS.	KLASSEN.
<i>De Bruyn Kops</i> , Beginselen der staathuis- houdkunde, 4e druk. <i>f</i> 3,50. <i>Jurrius</i> , Statistische tabel <i>f</i> 0,40.	IV, V. V.
AARDRIJKSKUNDE.	
Een goede atlas. <i>Pütz</i> , Grondbeg. der vergel. aardrijksk. <i>f</i> 2,80. <i>Van Otterloo</i> , Aardrijkskunde van handel, nijverheid en statistiek. <i>f</i> 2,90.	I, II, III, IV, V. I, II, III, IV, V. VB.
GESCHIEDENIS.	
<i>Wijnne</i> , Beknopte geschiedenis van het Va- derland. 3e druk. <i>f</i> 1,75. <i>Wijnne</i> , Algem. geschiedenis. 2e dr. <i>f</i> 3,00. <i>Rogge</i> , Vorsten en Regenten 1873. <i>f</i> 0,60. Een historische atlas. <i>Wijnne</i> , Gesch. v. h. Vaderland, 4e dr. <i>f</i> 3,90.	I, II, III. I, II, III, IV, V. I, II, III, IV, V. I, II, III, IV, V. IV, V.
Wordt aanbevolen:	
<i>Grube</i> , Oudheid. <i>f</i> 1,80. <i>Grube</i> , Middeleeuwen. <i>f</i> 1,80. <i>Grube</i> , Nieuwe tijd. <i>f</i> 1,80.	I. II. III.
NEDERLANDSCH.	
<i>Matthes</i> , Taal- en spelregels, 2e druk. <i>f</i> 0,50. <i>De Groot</i> , Nederlandsche spraakkunst. <i>f</i> 1,25. <i>Van der Hoeven</i> , Handleiding, 2 stukjes <i>f</i> 0,80. <i>Matthes</i> , Uit onze beste schrijvers. <i>f</i> 1,90. <i>Leopold</i> , Een sleutel. <i>f</i> 1,50. <i>De Groot</i> , <i>Lecpold en Rijkens</i> , Nederlandsche letterkunde, 3e druk. <i>f</i> 3,75. <i>Heeris</i> , Cacographie. <i>f</i> 0,60. <i>Jonckbloet</i> , Beknopte geschiedenis der Ne- derlandsche letterkunde, <i>f</i> 3,00.	I. I, II. I, II. I, II. II. III, IV, V. III, IV, V. IV, V.

TITELS.	KLASSEN.
FRANSCH.	
<i>Maatjes</i> , Recueil littéraire. f 0,90.	I.
<i>Dubois</i> , Cours gradué, 2me année. f 0,60.	I.
<i>Dubois</i> , Recueil de thèmes et d'exercices. 2me année. f 0,60.	I.
<i>Reinders</i> , Voyage à Paris. f 0,40.	I, II.
<i>la Fontaine</i> , Fables. Een goedkoope uitgave.	II.
<i>Maatjes</i> , Prosateurs français, 1re partie. f 0,60.	II.
<i>Dubois</i> , Cours gradué, 3me année, f 0,75.	II.
<i>Dubois</i> , Recueil de thèmes et d'exercices, 3me année. f 0,75.	II.
<i>Roche</i> , Grammaire française. f 0,90.	III, IV.
<i>Roche</i> , Exercices. f 0,90.	III, IV.
<i>Ploetz</i> , Manuel de la littérature française, 3me éd. Edition Herbig, Berlin. f 2,60.	III, IV.
<i>Susan</i> , Oefeningen ter vertaling in het Fransch, Duitsch en Engelsch. f 0,90.	III, IV, V.
Woordenlijst op bovenstaande, 2e dr., f 0,40.	III, IV, V.
<i>Larousse</i> , La lexicologie des écoles, 2me année, partie de l'élève. f 0,90.	IV, V.
<i>Poitevin</i> , Cours théorique et pratique. f 1,65. Matériaux biographiques. f 0,60.	V. V.
ENGELSCHE.	
<i>Hoekzema</i> , English prose, 3e druk. f 1,60.	II, III.
<i>Zimmerman</i> , Engelsche spraakkunst door van Moerkerken. f 1,80.	II, III.
<i>Hoekzema</i> , English and American poets, 2e druk. f 1,60.	III, IV.
<i>Mertens</i> , A complete English Grammar. f 2,50.	III, IV, V.
<i>Susan</i> , Oefeningen en Woordenlijst, zie Fransch. f 0,90 en f 0,40.	III, IV, V.
<i>Herrig</i> , British classical authors. f 2,40.	III, IV, V.

TITELS.	KLASSEN.
<i>Shakespeare</i> , Merchant of Venice, Delius <i>f</i> 0,90. A selection of English synonymes, Leeuwarden. <i>f</i> 0,60.	IV. IV, V.
<i>Meijer</i> , English literature. <i>f</i> 1,50.	IV, V.
<i>Hakbijl</i> , English Commercial letters. <i>f</i> 1,25.	IVB, VB.
<i>Shakespeare</i> , Macbeth, by Lindo. <i>f</i> 0,80.	V.
<i>Byron</i> , Poetical works. Dick's ed. <i>f</i> 0,30.	V.
D U I T S C H.	
<i>Sicherer</i> , Deutsches Lesebuch. <i>f</i> 1,50.	I.
<i>Meidinger</i> , Hoogduitsche Spraakkunst, 15e uitg. <i>f</i> 1,80.	I.
<i>Beumer</i> , Der kleine Schriftleser. <i>f</i> 0,36.	I, II.
<i>Susan</i> , Handboekje, 3e druk. <i>f</i> 0,35.	I, II, III.
<i>Sicherer</i> , Hoogduitsche Spraakkunst <i>f</i> 3,75.	II, III.
<i>Pütz</i> , Deutsches Lesebuch.	II, III.
<i>Susan</i> , Handelscorrespondenz.	III.
<i>Susan</i> , Sammlung Wörter, Sprichwörter und Redensarten, <i>f</i> 0,60.	III, IV, V.
<i>Susan</i> , Oefeningen en Woordenlijst, zie: Fransch. <i>f</i> 0,90 en <i>f</i> 0,40.	III, IV, V.
<i>Schiller</i> , Geisterseher, Maria Stuart. Reclam. <i>f</i> 0,12.	IV.
<i>Lessing</i> , Em. Galotti. Reclam. <i>f</i> 0,12.	IV.
<i>Goethe</i> , Hermann und Dorothea. <i>f</i> 0,12.	IV.
<i>Schiller</i> , Wilhelm Tell. <i>f</i> 0,12.	IV.
<i>Hoffman</i> , Deutsche Synonymen. <i>f</i> 0,60.	IV, V.
<i>Kluge</i> , Geschichte der deutschen National-literatur. 2e Aufl. <i>f</i> 0,84.	IV, V.
<i>Goethe</i> , Egmont. Reclam. <i>f</i> 0,12.	V.
<i>Schiller</i> , Don Carlos, Jungfrau v. Orleans, Reclam. <i>f</i> 0,12.	V.
<i>Schiller</i> , Wallenstein. <i>f</i> 0,36.	V.

TITELS.	KLASSEN.
HANDELSWETENSCHAPPEN.	
Wetboek van koophandel. <i>f</i> 0,65.	IV A en B, V A en B.
<i>Van der Ley</i> , Beknopte handleiding. <i>f</i> 0,60.	IV A en B, V A en B.
<i>Thieme</i> , Cahiers voor het boekhouden. <i>f</i> 3,25.	IV A en B, V A en B.
<i>Erdmann-König</i> , Grundriss der allg. Waarenk.	IV A en B, V A en B.
<i>Braune</i> , Lehrb. d. Handelswissenschaft. <i>f</i> 1,62.	IV B, V B.
<i>Rörich</i> , Volkswirtschaft <i>f</i> 1,80.	IV B, V B.
HANDTEEKENEN.	
<i>Hendrickx</i> , Le dessin mis à la portée de tous, 1e en 2e stukje. <i>f</i> 0,45.	I.
<i>Groneman</i> , Leer der perspectief. <i>f</i> 0,50.	I.
<i>Hendrickx</i> , Principes de la perspective. <i>f</i> 0,60.	II, III.
RECHTLIJNIG TEEKENEN.	
<i>Kempers</i> , Werkstukken. <i>f</i> 0,30.	III, IV, V.

Als woordenboeken worden aanbevolen:

DE VRIES en TE WINKEL, Woordenlijst, 2de druk. *f* 1,70.

CALISCH voor het Fransch. *f* 0,60.

SERVAAS DE BRUYN voor het Engelsch. *f* 6,40.

SUSAN, 2e druk voor het Duitsch. *f* 3,90.

Als atlassen worden aanbevolen:

KUIJPER en POSTHUMUS, Oro-hydrogr. atlas, 29 kaarten. *f* 4,10.

LICHTENSTEIN en LANGE, Schulatlas, 44 kaarten. *f* 4,15.

RIJKENS, Atlas van Nederland, 15 kaarten, 3e druk. *f* 2,00.

Als historische atlas die van
HUBERTS, bij TJEENK WILLINK, 26 kaarten. Geb., f 5,40.

Voor het hand- en lijntekenen moeten de leerlingen zich gereedschap en twee portefeuilles aanschaffen ter goedkeuring van de leeraars. — Hun wordt aanbevolen geen nieuwe boeken open te snijden, voordat deze door de leeraars zijn gezien.

Het is wenschelijk dat zij zich voor de gymnastieklessen van een linnen pak en pantoffels voorzien, van het gebruikelijk model.

Aldus aangenomen in de vergadering van leeraars van 29 April 1874.

F. G. GRONEMAN,
Voorzitter.

L. M. BAALE,
Secretaris.

Goedgekeurd bij beschikking van Z. Exc den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken, van 11 Mei 1874.

EISCHEN VOOR HET EXAMEN VAN TOELATING

TOT DE LAAGSTE KLASSE

DER

RIJKS HOOGERE BURGERSCHOOL

TE GRONINGEN.

PRACTISCHE REKENKUNDE.

Geheele getallen: de vier hoofdregels, de kenmerken van deelbaarheid door 2, 4, 8, 5, 25, 125, 3 en 9, het zoeken van den G. G. D. en het K. G. V. van twee of meer getallen.

Gewone en tiendeelige breuken: de vier hoofdregels, herleiding van gewone tot tiendeelige breuken, en omgekeerd.

De kennis der repeteerende breuken behoeft zich slechts te bepalen tot hare herleiding tot gewone; die van de samengestelde tot hare herleiding tot eenvoudige breuken.

Toepassing op vraagstukken. De kandidaten moeten goed bekend zijn met het metrieke stelsel, en vaardig vraagstukken kunnen oplossen, die op het bovenstaande betrekking hebben. Van vraagstukken, waarin een grootheid evenredig is met een of meer andere, wordt de oplossing gevraagd door redeneering, dat is dus zonder enkelvoudigen of samengestelden regel van drieën.

THEORETISCHE REKENKUNDE.

Verklaring van de eigenschappen, waarop elke der vier hoofdregels met geheele getallen berust, en van die waarop de bovengenoemde kenmerken van deelbaarheid en de herleiding der gewone breuken steunen.

AARDRIJKSKUNDE.

Nederland: de verdeeling van het land in provinciën, de golven, eilanden en hoofdrivieren, de voornaamste bijstroomen en kanalen, de voornaamste steden.

Europa: algemeene kennis aangaande de verdeeling in staten, de hoofd- en enkele andere voorname steden, de voornaamste gebergten, rivieren, meeren, zeeën en eilanden.

Het is zeker overbodig te zeggen, dat bij het examen kaarten zullen gebruikt worden. Het teekenen van kaarten zal niet worden verlangd.

GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND.

Kennis van de voornaamste gebeurtenissen en hoofdpersonen uit de geschiedenis van Nederland, met tijdsopgave.

NEDERLANDSCHE TAAL.

De candidaten moeten goed kunnen lezen en blijken geven, dat zij het gelezene verstaan; een opstel kunnen maken over een gemakkelijk onderwerp; bekend zijn met de onderscheiden rededeelen en hun gebruik; vaardig en goed kunnen verbuigen en vervoegen; bedreven zijn in de taal- en redekundige ontleding van den enkelvoudigen volzin.

FRANSCH TAAL.

De candidaten moeten vlot Fransch kunnen lezen; gemakkelijke volzinnen daaruit in het Nederlandsch kunnen vertalen, en omgekeerd; bekend zijn met de meervoudvorming der zelfstandige naamwoorden, de vorming van het vrouwelijk

en het meervoud der bijvoegelijke naamwoorden; goed en vlug de regelmatige en de voornaamste onregelmatige werkwoorden kunnen vervoegen.

Aldus vastgesteld in de Vergadering van leeraars
der school, van Donderdag 19 Maart 1874.

F. G. GRONEMAN,
voorzitter.

L. M. BAALE,
secretaris.

Goedgekeurd bij beschikking van Zijne Excellentie den Heer
Minister van Binnenlandsche Zaken van 31 Maart 1874.

Voor nadere inlichtingen vervoege men zich bij den directeur
der school, die op alle schooldagen des morgens van 9 tot
11 ure aan het gebouw te spreken is.

Men leze op bladz. 14 achter Susan, Sammlung
Wörter, enz.:

Het is niet zeker, of dit boek gebruikt zal worden.

NB. De Directeur der School is op elken schooldag
des morgens van 9 tot 11 ure te spreken.

